

Abstrakt

Okolnosti vylučující protiprávnost v českém a irském trestním právu

Tato práce je zaměřena na rozbor jednotlivých předpokladů okolností vylučujících protiprávnost podle českých a irských právních předpisů a závěrů teorie a praxe. Cílem práce není poskytnout vyčerpávající výklad o všech v úvahu přicházejících institutech, které mají za následek vyloučení protiprávnosti u činu jinak trestného, ale naopak poskytnout přehled, jak jednotlivé právní řády tyto okolnosti pojmají, jaký význam v daném právním řádu mají a kde se alespoň mírně přibližují.

Jelikož český a irský právní řád řadíme pod zcela odlišné právní systémy, tak ani jednotlivé instituty okolností vylučujících protiprávnost nemohou vycházet ze stejných pravidel, principů a teoretických základů. Zatímco základem české právní úpravy je trestní zákoník, tak stěžejním pramenem irského práva jsou dřívější soudní rozhodnutí a jednotlivé dílčí zákony, komplexní právní úprava zcela chybí.

Při zpracování tématu je vycházeno ze současného stavu právní úpravy, přičemž jednotlivé instituty jsou děleny dle struktury českého trestního zákoníku. Otázky vzniku a vývoje těchto institutů jsou vědomě ponechány stranou. Práce je pro přehlednost rozčleněna do osmi hlavních kapitol. Úvodní část je věnována právě odlišným typům právních kultur a jejich pramenům. V další části jsou potom nastíněny znaky trestného činu a rozebrán pojem okolností vylučujících protiprávnost v českém a irském trestním právu. Třetí až šestá kapitola je jádrem celé práce a je věnována institutům krajní nouze a nutné obrany jako institutů nejvýznamnějších, které nalezneme v obou právních úpravách. Sedmá část se potom zabývá dalšími okolnostmi vylučujícími protiprávnost v českém trestním zákoně uvedenými i neuvedenými. A osmá část je věnována okolnostem, které se v irském trestním právu okolnostem vylučujícím protiprávnost významně přibližují, i když ne vždy jde o úplné vyloučení protiprávnosti.